

Jezus wandelt op de zee

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling 1977.

Voorwoord

De geschiedenis van Jezus' wandel op de zee komt vlak na de wonderbare spijziging van de vijfduizend. Profetisch handelt ze over het tijdperk van de Gemeente, terwijl Israël (tijdelijk) terzijde is gesteld. De Heer is afwezig terwijl de Zijnen zich op een stormachtige zee bevinden, in het donkere van de nacht.

Naast haar rechtstreekse betekenis staat deze geschiedenis profetisch voor:

1. de terzijdestelling van Israël,
2. het tijdperk van de Gemeente,
3. de wederkomst van de Heer, voor en samen met zijn discipelen,
4. de zegeningen in het Vrederijk.

Wij zullen dit hierna behandelen.

Mattheüs 14:22-36

Het Mattheüsverhaal over de spijziging van de vijfduizend eindigt als volgt:

22 En terstond dwong Jezus Zijn discipelen in het schip te gaan, en voor Hem af te varen naar de andere zijde, terwijl Hij de scharen van Zich zou laten. 23a En toen Hij nu de scharen van Zich gelaten had, klom Hij op de berg alleen, om te bidden.

Jezus dwong Zijn discipelen aan boord te gaan van een schip en af te varen op de zee. Dit komt overeen met wat de Heer vlak voor Zijn hemelvaart zou zeggen, in Mt 28:19: "Gaat dan heen, onderwijst al de volken". De stormachtige zee is een Bijbels beeld van de volken (vgl. Jes 17:12 en 57:20; Jer 51:42; Dan 7:2v).

De scharen echter worden door Hem "van Zich gelaten". Dit laatste typeert de terzijdestelling van Israël, hun verwerping, hoewel niet voor altijd. Via de profeet Hosea zegt Jahweh over Israël: "Ik zal heengaan en weerkeren tot Mijn plaats, totdat zij zichzelf schuldig kennen en Mijn aangezicht zoeken" (Hos. 5:15).

De Heer Zelf gaat de berg op om te bidden. De gehele nacht brengt Hij door in tegenwoordigheid van de Vader. Hij is afwezig voor de scharen en terwijl de menigte zich verspreidt, bevinden Zijn discipelen zich gedwongen op de zee. Zijn klimmen op de berg spreekt van Zijn terugkeer en de plaats die Hij in de tegenwoordigheid van de Vader inneemt als Middelaar en Voorspraak.

Dan volgt de beschrijving van de donkere nacht, de door de storm geteisterde discipelen, de komst des Heren in de vierde nachtwak, het wandelen op de zee van Petrus, de morgen die rust en kalmte brengt en opnieuw genezing door de teruggekeerde Heer.

23b En toen het nu avond was geworden, zo was Hij daar alleen.

De nacht is een beeld van de tijd waarin de Heer afwezig is, dat is de tegenwoordige boze eeuw waarin wij leven: de bedeling van de Gemeente en de (tijdelijke) terzijdestelling van Israël. Zijn terugkeer van de berg in de morgen wijst op Zijn tweede komst en het begin van een nieuwe bedeling waarin Israël op het voorplan zal komen te staan: het duizendjarige Vrederijk

24 En het schip was nu midden in de zee, zijnde in nood van de baren; want de wind was hun tegen.

Terwijl Hij afwezig is regeren nacht en storm en zijn de Zijnen in moeite; de wind is tegen. Kan er een juistere beschrijving van de tegenwoordige eeuw gegeven worden dan een stormachtige zee met tegenwind in een donkere nacht? Deze bedeling is er zeer juist door getekend. Het is een periode van storm, gevaren en duisternis. Volgens de Schrift is Satan “de god dezer eeuw” (2Kor 4:4; Ef 2:2) en de duisternis en tegenwerking nemen onder zijn bestuur toe.

Maar als de nacht, de omhoog stijgende golven en de tegenwind beelden zijn van deze tijd, wat is dan de betekenis van het kleine schip, dat dwars over de stormachtige zee zeilt? Het schip is de Gemeente, de Ekklesia of Kerk, en de discipelen zijn de leden ervan. Zij hebben de tegenwind van de goddeloze wereld en zijn woeste baren te trotseren. Hoewel de macht van Satan met hen mag spelen en de wind tegen kan zijn, toch zullen de ware discipelen niet vrezen, zoals Paulus onder inspiratie zei: “Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere” (Rom. 8:38-39).

De Heer is afwezig. Zijn natuurlijke broeders hadden Hem verworpen en Hij liet hen daarom “van Zich”, terwijl Hij Zijn gewonnen discipelen “dwong in het schip te gaan”, voor een traject over de zee in een donkere nacht. De zee¹ is een beeld van de volkeren; golven en wind wijzen op de vervolgingen en moeiten die over hen gekomen zijn. De geschiedenis van de Gemeente wordt er uitnemend door weergegeven. Het scheepje dat op en neer geworpen wordt door de golven, heen en weer gedreven door de storm, niet te sturen en toch gestuurd, altijd in gevaar en toch niet zinkend, is een type van Gemeente. Het is nog op zee. De wind is meer dan ooit tegen. Het vaartuigje verlangt ernaar het anker uit te werpen in een rustige haven, maar de stormwind waait en terwijl het schip wonderlijk wordt bewaard, zal er toch geen werkelijke haven zijn, geen echte rustplaats op de zee, die de vijandige wereld is, totdat hun Heer terugkomt.

25 Maar in de vierde nachtwake kwam Jezus af tot hen, wandelende op de zee. 26 En de discipelen, ziende Hem op de zee wandelen, werden ontroerd, zeggende: Het is een spooksel! En zij schreeuwden van vrees.

Jezus verliet Zijn plaats op de berg en keerde in de vierde nachtwake² terug, dus vlak vóór het aanbreeken van de dag. Zoals Hij die plaats op de berg verliet toen Hij op aarde was, zo zal Hij eens de

¹ De “zee” is in voortdurende beweging, en staat daarom symbool voor wanorde: vgl. Jes 17:12 en 57:20; Jer 51:42; Dan 7:2v. De zee duidt op landen en volken waar onrust, beroering of anarchie heerst. De zee betekent meer bepaald *de goddelozen*, die geen vrede hebben: Jes 57:20-21; Jud 14. De woelige zee is ook een beeld van het kwade: Psalm 74:13; 89:9-10; Mat 8:26.

² Kantt. 21 Statenvertaling: “wake des nachts: De nacht werd toen afgedeeld in vier waken, elk van drie uren, waarvan de vierde met den dag eindigde: waarom dezelve ook de morgenwake genoemd wordt; Exod. 14:24; 1 Sam. 11:11. Zie Luk. 12:38”.

plaats in Zijn Vaderlijke troon verlaten en terugkeren naar de aarde, in hetzelfde land waar Hij eens verworpen werd. Van de hemel zal Hij komen in de lucht waar de Gemeente Hem zal ontmoeten, samen met alle ontslapen heiligen. Die vierde nachtwaak is de nadering van de Heer, Zijn gestalte die gezien wordt in de schemerende verte. De angst van de discipelen die het uitschreeuwen van vrees, inplaats van te juichen over Zijn komst, heeft zijn eigen betekenis: hoevelen zijn er in het christendom voor wie de komst van de Heer en de gebeurtenissen die daarmee verband houden, geen vreugde maar angst in het hart verwekken. De dagen van de vierde wake, zijn vol van tekenen, die Zijn komst vermelden. De ware gelovige evenwel kent geen vrees, want hij wacht voortdurend op Christus' komst om, indien het mogelijk ware, ook maar een flits op te vangen van de Komende, die de troon van de Vader verlaat en neerdaalt in de lucht. Wij hebben Zijn verschijning lief en het feit dat Hij komende is, versterkt het verlangen van het hart om Hem te zien gelijk Hij is. Maar hier in de gelijkenis zien we dat de discipelen, in het algemeen, in beroering kwamen. Hadden zij dadelijk geweten dat het de Heer was, en Zijn komst vrede zou brengen, ongetwijfeld zou hun geschreeuw hebben opgehouden. Is dit niet een teken van de slechte toestand van de Gemeente op aarde? Zij hebben veel van hun waakzaamheid en geestelijkheid verloren.

27 Maar terstond sprak Jezus hen aan, zeggende: Weest goedsmoeds, Ik ben het, vreest niet.

Deze vertroostende woorden klonken ver boven het stormgeloei en het watergebruik uit. Mogen ook wij ze gedurig horen te midden van toenemende moeilijkheden, in de uren van verzoeken, beproeving, in de donkere vallei van lijden en bij teleurstellingen! In het schip, bij de opvarenden is er één die de stem herkent: Petrus.

28 En Petrus antwoordde Hem, en zeide: Heere! indien Gij het zijt, zo gebied mij tot U te komen op het water. 29 En Hij zeide: Kom. En Petrus klom neer van het schip, en wandelde op het water, om tot Jezus te komen.

Spoedig zullen wij in dit Evangelie zien dat de Heer het bouwen van Zijn Gemeente aankondigde. In het zestiende hoofdstuk vinden wij de woorden: "Op deze rots zal Ik Mijn Gemeente bouwen". Ook lezen wij daar, dat het Petrus was die zei: "Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God", en op deze rots, Christus in de opstanding, kondigt de Heer aan Zijn Gemeente te zullen bouwen. Aan Petrus werden ook de sleutels van het Koninkrijk toevertrouwd; hoe hij ze gebruikte vinden wij in het boek der Handelingen. Nu betekent het woord Kerk (Gemeente), Grieks *ekklèsia*, letterlijk: "naar buiten geroepen": naar buiten geroepen uit de dingen van de achtergelaten Joodse bedeling en de heidense wereld.

Petrus, die in al wat hier gebeurt zo vooraanstaat, stapt in geloof uit het schip, terwijl hij zijn rug toekeert naar zijn verwonderde kameraden en stapt op het water om tot Jezus te komen, en is daarmee een type van de ware gelovigen, van de Gemeente. Het is waar, de gehele waarheid met betrekking tot de Gemeente is door Paulus, de apostel der heidenen geopenbaard, maar Petrus is hier een type voor dezelfde waarheid, die wij later ten volle geopenbaard vinden in de Paulinische brieven.

Petrus' afzondering was een geloofshandeling en dat is ook de enig juiste houding van de Gemeente, en voor elke afzonderlijke gelovige. Het aardse schip moet achtergelaten worden. Dit is hier de middernachtelijke roep³ van de Gemeente (Mattheüs 25:1-13). De weg van de Gemeente is die van het geloof en ze voert naar de komende Heer, de Bruidegom. Het woord van Hem is: Kom! Haar wandel moet zijn als de Zijne. Hij heeft over zonde en dood, wereld en Satan getriomfeerd, de golven en stormen kunnen Hem niet schaden noch hinderen; en wij zijn met Hem verbonden. Hij wil dat wij op het water zullen wandelen.

Dit is de weg van de Gemeente:

1. Gehoorzaamheid aan Zijn Woord en roeping,

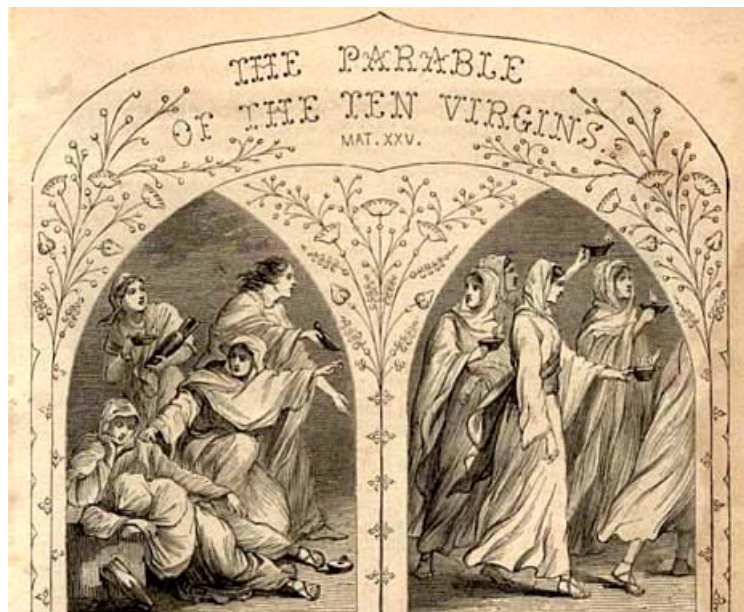
³ Het geroep heeft geklonken, profetisch sinds het Réveil in de 19de eeuw, en tussen dat ogenblik en het moment dat de Heer inderdaad komt, stelt Hij ons op de proef om te zien of ons hart werkelijk naar Hem uitgaat of niet. In de gelijkenis van de tien maagden (Mt 25:1-13) waren alle tien meisjes in slaap gevallen, de wijze evengoed als de dwaze. Maar toen midden in de nacht het geroep klonk, hadden de vijf wijze meisjes olie (beeld van de Heilige Geest) maar de andere vijf hadden dat niet. Zo is het ook met ons. Zie ook: [De Rede over de Laatste dingen](#).

2. Afzondering tot Hem,

3. Wandelen op het water om Hem te ontmoeten.

De Joodse, heidense en wereldlijke systemen⁴ moeten achtergelaten worden. De weg van de Gemeente is die van het geloof, en zij ziet uit naar de komende Heer. Het woord van Hem is: Kom! (14:29). Degene die zo komt, laat onmiddellijk alles achter wat tot de wereld behoort, hij zondert zich daarvan af, en gaat daarna in geloof op weg om Hem te ontmoeten!

Wat zich in de laatste dagen als ‘christelijk’ aandient, is meestal niets anders dan een wereldgelijkvormig, ongeestelijk (vgl. Mt 25:8), vleselijk surrogaat. Als afzonderlijke gelovigen is afzondering daarvan niet enkel mogelijk maar ook van Godswege tot noodzaak gesteld (2Ko 6:17; 2Tm 2:20-21). God geve, dat wij allen, die zich naar Christus noemen, temidden van verwarring en falen Zijn stem horen want die spreekt ook tot ons: “Kom!” Zijn wens is, dat wij ons afscheiden en de Bruidegom tegemoet gaan: “En te middernacht geschiedde een geroep: Ziet, de bruidegom komt, gaat uit hem tegemoet!” (Mt 25:6).

Petrus is daarvan een beeld.

30 Maar ziende de sterke wind, werd hij bevreesd, en toen hij begon neer te zinken, riep hij, zeggende: Heere, behoud mij! 31 En Jezus, terstond de hand uitstekende, greep hem aan, en zeide tot hem: Gij kleingelovige! waarom hebt gij gewankeld?

Wat was de oorzaak dat Petrus begon te zinken, nadat hij zo stoutmoedig op de stormachtige golven was gestapt om de Heer te ontmoeten? In plaats van op Jezus alleen te zien, werd hij bevreesd voor de wind en begon te zinken. Is het bij ons niet dikwijls ook zo geweest? Wij hoorden Zijn stem, zonderden ons af en volgden Hem, maar toen deed de vijand de stormwind waaien. Dat doet hij altijd als wij de Heer in alle dingen willen volgen. Hoe dikwijls hebben wij dan dezelfde fout gemaakt, die Petrus beging. Onze blik afwendend van de komende Heer, die in staat is om ons volkomen te behouden, begonnen onze voeten te zinken en achteruit te glijden. Kon Petrus echter ooit zinken? Neen, nooit kan de gelovige verloren gaan. Jezus richtte hem op en hij stond opnieuw op de golven, nu triomferend door Zijn kracht over de sterke wind, en dan verder niet náár Jezus wandelend, maar nu mét Hem. Zo handelt Hij ook in Zijn genade met ons, Hij laat ons nooit alleen, maar redt ons uit de onstuimige zee.

Jezus strekte de hand uit, greep Petrus en zo gaan beiden naar het schip. Ook Zijn uitgaande Gemeente zal Hij bij de hand grijpen en met Zijn heiligen terugkeren om vrede te brengen op de aarde.

⁴ Hoezeer heeft de naamchristelijke kerk zich niet opgesmukt met de rituelen van het Jodendom en de afgoderijen van het heidendom! De Heer zegt tegen hen die de Zijnen zijn: “Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt...” Op 18:4.

32 En toen zij in het schip geklommen waren, stilde de wind. 33 Die nu in het schip waren, kwamen en aanbaden Hem, zeggende: Waarlijk, Gij zijt Gods Zoon!

Met de macht van Satan was het gedaan van zodra Jezus in het schip was. Nu heerste nog enkel de macht van Gods Zoon. Als Hij terugkeert is de verdrukking van de Gemeente ten einde. Ook de wereld moet de Zoon, hun Koning terug hebben om vrede te genieten. Wat een heerlijk moment moet dat geweest zijn: Jezus en de zijnen in het schip! De zon goot nu haar eerste stralen over de zee, de donkere nacht was voorbij, de angst van de kleine kudde was in vreugde en blijdschap veranderd, terwijl de wilde zee zo kalm werd alsof er nooit een storm geweest was. Hoe veel grootser zal het ogenblik zijn als de Heer met Zijn heiligen terugkeert en de Zon der gerechtigheid zal schijnen met genezing onder Zijn vleugelen (Ml 4:2).

34 En overgevaren zijnde, kwamen zij in het land Gennésaret. 35 En toen de mannen van die plaats Hem herkenden, zonden zij in dat gehele omliggende land, en brachten tot Hem allen, die kwalijk gesteld waren; 36 En baden Hem, dat zij alleen de zoom van Zijn kleed zouden mogen aanraken; en zovelen als Hem aanraakten, werden gezond.

De slotverzen van het veertiende hoofdstuk van Mattheüs spreken over Jezus terwijl Hij aan de overzijde is en daar de zieken geneest. Dit vond daar plaats waar men Hem vroeger verworpen had (zie Matth. 8:28-34). We zien nu echter dat “de mannen van die plaats Hem herkenden”, en het Joodse volk herkent zijn Messias niet enkel maar er is nu ook geloof, want zij vroegen “dat zij alleen de zoom van Zijn kleed zouden mogen aanraken”: zij waren ervan overtuigd dat zij daardoor gezond zouden worden, net als de gelovige bloedvloeiende vrouw (Mt 9:21). Dit alles wijst op het werk van de verlossing, redding en herstel gedurende Zijn duizendjarige regering.

Bronmateriaal:

- An Exposition of the Gospel of Matthew , Arno C. Gaebelein (1865-1945)⁵ - Loizeaux Brothers, USA.
- Afbeeldingen: John S. C. Abbott and Jacob Abbott - *Illustrated New Testament* (1878).

E-mail: verhoevenmarc@skynet.be

Homepage: <http://users.skynet.be/fa390968/index.htm> of <http://www.verhoevenmarc.be/index.htm>

Ga hier naar de [Nieuwste Artikelen](#) of <http://www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm>

---

⁵ Nederlandse uitgave: “Zie, uw Koning komt”, aantekeningen bij het Evangelie naar Mattheüs, Arno C. Gaebelein.